PRZEDPŁATA miesięcznie: w Radomiu 85 kop. z odn. do domu 90 k. z przes. poczt. rb. 1. Numer pojed. 10 gr.

OGŁOSZENIA za wiersz petitowy lub jego miejsce: I-a strona kop. 50. Nekrologi kop. 20. Reklamy kop. 30. IV-a strona kp. 10.

Rok XXXI. Sobota 19 Maja 1917 roku. № 111

GAZETA RADOMSKA

WYCHODZI CODZIENNIE.

REDAKCJA otwarta codziennie prócz świąt i niedziel od godziny 12 do 2 po południu.
ADMINISTRACJA otwarta codziennie prócz świąt i niedziel od godziny 9 do 3 po południu.

Adres Redakcji i Administracji: ulica Lubelska Nr. 51.

Komunikat austrjacki.

Wiedeń. (B. K.) Urzędownie donoszą dnia 18 maja wieczór. **Na froncie włoskim**: Piąty dzień nowej włoskiej ofenzywy był wypełniony również poważnymi jak i w poprzednich dniach bojami. Nieprzyjaciel z równą wytrwałością rzucał do ataku swoje kolumny: poświęcono tysiące Włochów. Nasz oręż zwycięsko przetrwał bój.

Liczba wziętych przez nas jeńców wzrosła do 2000; pomiędzy niemi 50 oficerów. Dwa włoskie samoloty padły ofiarą naszych lotników.

W dolinach pomiędzy Etsch i Sugona artylerja nieprzyjacielska zaznaczyła się silniejszą działalnością.

Komunikat niemiecki.

Berlin (BK.) Urzędownie donoszą dnia 18 maja. **Zachodni teren walk**: Grupa wojsk następcy tronu ks. Ruprechta: Wskutek silnego przeciwataku angielskiego musieliśmy oddać zdobyte rano we wsi Roeux terytorjum. Silne ataki angielskie, podejmowane na północ od Scarpe, odparte śród ciężkich strat przeciwnika. Również na południo-zachód od Riencourt nie odniosły skutku natarcia Anglików. Dotychczasowa liczba wziętych w maju na froncie jeńców wynosi 2,300 Anglików.

Zmiany rządów w Rosji.

Petersburg. (Ag. telegr.) Na odbytym w nocy posiedzeniu oświadczył minister spraw zewnętrznych, Milukow, Rządowi Tymczasowemu, że bezwarunkowo występuje ze składu gabinetu. Powodem ustąpienia są różnice zapatrywań pomiędzy nim a Rządem Tymczasowym na sprawę reorganizacji gabinetu. Wobec tego większość członków rządu oświadczyła się za przekazaniem **spraw zagranicznych ministrowi finansów Tereszczence. Dotychczasowy minister sprawiedliwości, Kierenskij, mianowany został ministrem wojny i marynarki.**

Dymisje dowódców.

Amsterdam. (B. Reut.) Na krótko przed dymisją Guczkowa, gen. Brusiłow i Hurko złożyli prośby o dymisję. Podania obudwu generałów będą omawiane dopiero po zamianowaniu następcy Guczkowa.

W Rosji uwolnili 40-letnich z wojska.

Frankfurt (B. Reut.). Petersburska Rada żołnierska uchwaliła natychmiastowe zwolnienie od służby wojskowej wszystkich mężczyzn liczących ponad 40 lat życia.

We Włoszech przygnębienie z powodu ustąpienia Milukowa.

Lugano (B. Reut.). Ustąpienie Milukowa wywarło w całych Włoszech przygnębiające wrażenie. Ustąpienie Milukowa oznacza stanowcze zwycięstwo rosyjskiej partji pokojowej.

W Anglji trwoga.

Christjanja (B. Reut.). Przełom obecny ministerjalny w Rosji wywołał w Paryżu, a jeszcze więcej w Londynie uzasadnioną trwogę. Narzędzie bowiem polityki rosyjskiej Milukow musiał ustąpić. Również ustąpienie Guczkowa oraz Korniłowa uważają w Anglji za swoje nieszczęście.

Anglja pragnie trwałego pokoju.

Londyn (BK). W Izbie niższej, podczas omawiania wniosku, jaki socjaliści i liberałowie wnieśli, by Rząd wypowiedział się co do warunków pokojowych, zabrał głos Robert Cecil i oświadczył: „nasze cele wojenne są aż do dzisiaj niezmienione i jesteśmy co do tego w zgodzie z dawnym rządem tak długo, jak długo zobowiązania obopólne nie rozwiąże Rząd prowizoryczny. W każdym razie, zaznaczył Cecil, musimy domagać się odszkodowania za Belgję, Serbję i północną Francję, jak również odszkodowania za zniszczoną flotę handlową. Cecil podkreślił, że ten pokój, na jaki Anglja w tej wojnie się zgodzi, musi być stanowczo pokojem sprawiedliwym i trwałym.

Anglja walczy przekupstwem

Do „Pester Lloydu“ donoszą z Malmoe: Socjalistyczny dziennik „Prawda“ zamieszcza gwałtowny artykuł, skierowany przeciw Anglji. „Prawda“ pisze, że Anglja przy pomocy przekupstwa prowadzi agitację antyrewolucyjną. Z inicjatywy Anglji bandy czarnej sotni przebiegają kraj i rozrzucają wezwania i odezwy antyrewolucyjne. W zakończeniu pisze „Prawda“, że w ostatnich dwóch tygodniach na propagandę antyrewolucyjną wyasygnowano w Anglji 2 miljony funtów sterlingów.

Z Rady Stanu

KOMUNIKAT XVII.

W dn. 15 maja r. b. odbyło się XVIII posiedzenie T. Rady Stanu pod przewodnictwem Vice-Marszałka, w obecności 23 Członków T. Rady Stanu obu Komisarzy i 4 zastępców.

Po odczytaniu i przyjęciu protokułu XVII, plenum przyjęło opracowany przez Dyrektora Depart. Sprawiedliwości projekt rozporządzenia o przyjmowaniu obywatelstwa polskiego przez oficerów i żołnierzy Legjonów Polskich.

Wychodząc z założenia, że żołnierz Legjonów Polskich już przez sam fakt wstąpienia do szeregów stwierdził dobitnie swoją przynależność do Państwa Polskiego, że prócz przytoczonego względu natury moralno-narodowej Kodex Cywilny Królestwa Polskiego z 1825 r., a także ustawa ros. o naturalizacji cudzoziemców, wprowadzona w Król Pol d. 31-XII 1867 r., a więc i prawodawstwo, obowiązujące dzisiaj, uważa, że cudzoziemcy, pozostający na służbie wojskowej lub cywilnej Królestwa Polskiego, mogą, jeżeli zechcą, być dopuszczeni do przysięgi poddańczej w każdym czasie; — wojskowi w komendzie wojskowej

Uchwalono: że żołnierze i oficerowie Legjonów Polskich, nie będący poddanymi Królestwa Polskiego, mogą w każdym czasie obywatelstwo to uzyskać, i w tym celu winni złożyć odnośną deklarację w komendzie swego pułku, dołączając do niej osobiste dowody legitymacyjne.

W kwestji projektowanego przez władze okupacyjne rozporządzenia przeciw nadmiernemu podwyższaniu cen na artykuły pierwszej potrzeby, wydano w zasadzie opinję przychylną, akceptując projektowane rozporządzenie z pewnemi zmianami.

Wreszcie wysłuchano, złożonego w imieniu obu rządów przez p. Komisarza rządu c. i k. Austro-Węgierskiego, Eksc. bar. Konopki, oświadczenia w kwestji złożonych tymże rządom przez T. Radę Stanu za-

sadniczych żądań w d. 1 maja. Poczem Vice-Marszałek posiedzenie zamknął.

W pałacu arcypasterza warszawskiego.

Na dzień 12 maja zwołał arcybiskup warszawski, ks. Kakowski, zebranie przedstawicieli wszystkich odłamów społeczeństwa. Ks. arcybiskup Kakowski ujął w swe ręce inicjatywę i wyznaczył sobie rolę rozjemcy w rozlicznych antagonizmach wewnętrznych, nurtujących społeczeństwo. W konsekwencji tego postawienia kwestji zwołał zebranie. Po raz pierwszy przy stole obrad zeszły się wszystkie stronnictwa polskie, by powziąć jednomyślnie uchwałę.

Prócz ks. arcybiskupa przybyli przedstawiciele wszystkich stronnictw działających w Królestwie.

Obrady toczyły się w ten sposób, iż ks. arcybiskup zadał zebraniu trzy pytania, dotyczące najistotniejszych problematów doby obecnej, zaś każdy reprezentant każdego stronnictwa udzielał na te pytania wyczerpujące odpowiedzi. Tem samem osiągnięto usty przedstawicieli stronnictw wyraz woli narodu odnośnie do 1) ustosunkowania się do regenta, 2) do rządu, czy to poprzedzającego objęcie władzy przez regenta, czy też przezeń mającego być powołanym, 3) do roli Rady Stanu po odpowiedzi władz okupacyjnych na uchwały z 1 maja.

Rezultaty zebrania dają się zawrzeć w następujące punkty.

Nastąpiła konsolidacja wszystkich obozów politycznych Królestwa na gruncie idei monarchicznej. Idea Piasta nie została przez żaden obóz i żadne stronnictwo na zebraniu postawiona.

Deklaracja Stronnictwa Polskiej Demokracji, złożona na zebraniu, brzmi:

Zważywszy, że:

2) Korzystny dla państw centralnych rozwój sytuacji wojennej chwilowo nie sprzyja naszym uprawnionym, daleko idącym żądaniom;

2) sytuacja ekonomiczna państw centralnych również nie sprzyja nadziejom, że ich rządy będą skłonne do radykalnych ustępstw pod względem władzy, która gwarantuje im możność bezwzględnej eksploatacji kraju;

3) wewnętrzna zaś dezorganizacja społeczeństwa i brak armji obniżają nadal stosunek sił na naszą niekorzyść, Stronnictwo Polskiej Demokracji nie widzi innego wyjścia z opłakanych warunków chwili bieżącej, jak:

1) powołać w drodze nadzwyczajnego zebrania konwokacyjnego arcyksięcia Karola Stefana z Żywca na Regenta Państwa Polskiego, ponieważ jedynie regent z dynastji panującej może podnieść nasz autorytet i siłę wobec okupantów,

2) utrzymać instytucję Rady Stanu tymczasowej władzy legalnej aż do chwili przyjęcia regentury przez nominata i mianowania przezeń gabinetu ministerjalnego, aby nie zrywać ciągłości prac państwowo-twórczych i móc przyśpieszyć tworzenie armji.

3) Zwalczać lekkomyślne dążenia, aby wywrócić przedwcześnie Radę Stanu i łudzić się, że w tak spowodowanej próżni, uda się stworzyć poważny rząd narodowy, zdolny do sprawowania realnej władzy.

Dalszym rezultatem narad jest zgoda wszystkich obecnych, że konsolidacja dokonać się może tylko na gruncie konkretnie postawionych celów, a jednym z dominujących celów w chwili obecnej jest osoba regenta; że dalej nabrano przekonania, iż żywioły ro ublikańskie ograniczą się do teoretycznego kwestjonowania monarchicznej formy, w praktyce pozwalając działać innym; że wreszcie idea rządu moralnego, jakiegoś tajnego, wysuwana tu i owdzie, nie może być brana poważnie.

Konsolidacja żywiołów monarchicznych, zapoczątkowana tak poważnie na zebraniu w pałacu arcybiskupim, stworzy niebawem zupełnie inną platformę życia politycznego w kraju.

Postulaty włościaństwa polskiego.

Dnia 16 maja udała się do Generał-Gubernatora, hr. Szeptyckiego, delegacja włościaństwa polskiego, która przedstawiła następujące postulaty.

Domagamy się:

1) Natychmiastowego powołania na tron polski Króla polskiego w osobie Arcyksięcia Stefana Karola, względnie powołania polskiego Regenta w tej samej osobie.

2) Utworzenia przez Króla lub Regenta Rządu Polskiego, który obejmie administrację krajową i naczelne dowództwo nad Wojskiem Polskiem. Tworzenia Armji Polskiej musi być podległe Królowi względnie Regentowi oraz Rządowi Polskiemu.

3) Zwołanie Sejmu Polskiego w Warszawie na podstawie demokratycznej ustawy wyborczej.

4) Jednolitosci administracji polskiej w całem Królestwie Polskiem, z wykluczeniem granic okupacyjnych.

5) Traktowania Królestwa Polskiego i ludności polskiej jako kraju i ludności wolnej i niepodległej, a nie ujarzmionej i podbitej.

6) Zaprzestania wszelkich rekwizycji, ponieważ krajowi grozi głód.

7) Wolnego handlu artykułami spożywczymi.

8) Popierania Związku producentów, zwłaszcza przy dostawach dla Armji.

9) Zakazu wyrębu lasów.

19) Zmiany personelu żandarmskiego i wykluczenia żandarmów niepolskiej narodowości.

Gubernator, hr. Szeptycki, dziękował włościanom za położenie w nim zaufanie, którego nie zawiedzie. Obiecał usunąć wszelkie utrudnienia, oraz prosił, aby włościanie we wszystkich ważnych sprawach udawali się wprost do niego, nie bacząc na porę dnia czy nocy.

W mniejszych zaś sprawach powinni się zwracać do komendantów obwodów.

Zapisy na członków Radomskiego Koła Polskiej Macierzy Szkolnej przyjmuje redakcja Gazety Radomskiej, Lubelska 51.

Posiedzenie Rady Miejskiej.

Środowe posiedzenie Rady Miejskiej otworzył prezydent miasta, p. T. Przyłęcki, w obecności sekretarzy: rr. Borka i Suchańskiego oraz komisarza p. Józefczyka.

Na pierwszym punkcie porządku dziennego—kumunikaty prezydjum.

Prezydent wyjaśnia r. Bieniaszewskiemu, iż najniższa płaca dzienna na plantacjach miejskich wynosi 2 korony.

Zjazd Gł. K. R. w Lublinie. Prezydent brał udział w tym zjeździe i zapoznaje Radę Miejską z przebiegiem zjazdu i jego uchwałami.

Jenerał Gubernatorstwo zwróciło się Gł. K. R., aby objął do 15 sierpnia na ten rok i od 15 sierpnia na przyszły rok w ręce swoje aprowizację Królestwa. Zjazd jednak, po rozpatrzeniu faktycznego położenia, przyszedł do przekonania, iż Gł. K. R. nie może podjąć się tej akcji na ten rok. Co zaś do roku przyszłego—to aprowizacje kraju może przejąć w swe ręce rząd polski, o ile taki zaistnieje i będzie miał należną mu egzekutywę.

Przytym zjazd przedstawił Jenerał-Gubernat., że jeżeli postulaty Gł. K. R. nie będą spełnione do 15 maja, to społeczeństwo usunie się do spraw aprowizacji.

Obecnie prezydent otrzymał telegram z Lublina, który informuje, iż *gubernatorstwo zakazało wywozu kartofli i zboża z granic Królestwa.*

Zabiera głos r. Bielski, i powołując się na ciężkie położenie kraju, na widoczne objawy grożącego głodu, sławia imieniem kilku radnych wniosek, aby 1) wybrać deputacje, któraby udała się do komendanta miasta i przedstawiła ciężkie położenie aprowizacyjne miasta i 2) przedstawiła konieczność wstrzymania rekwizycji bydła i trzody chlewnej.

Wniosek ów uchwalono jednogłośnie.

Polski Kom. Sanitarny. Na poprzednich posiedzeniach Rady Miejskiej uchwalono przejąc instytucje Pol. Kom. San., na utrzymanie których miasto miało asygnować koło 14.000 koron miesięcznie. Otóż Pol. K. San., zakomunikował, iż ma zapewnione do października subsydjum w kwocie 6.000 koron miesięcznie. Jeśliby więc miasto zgodziło się subwencjować 7.500 k. miesięcznie to Pol. K. San. mógłby do października prowadzić swe instytucje.

Wobec braku pieniędzy w kasach miejskich prezydent proponuje reasumcję dawnej uchawy i odłożenie przejęcia instytucji Pol. Kom. San. do 1-go października.

Oba wnioski uchwalono.

Sprawa pożyczki. Kasa Przemysłowców zgodziła się pożyczyć miastu 100,000 rb. na 7 proc. na hipotekę. Wobec braku należytego uporządkowania ksiąg hipotecznych miasta, Kasa Przamysłowców zgadza się dać zaliczkę, spłacaną z wpływów zaległości miesięcznie w kwocie około 1,000 rb.

Upoważniono Magistrat do podjęcia zaliczki.

Dalej prezydent odczytuje **memorjał robotniczy** z dnia 1 maja o roboty publiczne, poczem zabiera głos p. Brylant i narzeka na niesumienne obchodzenie się kamieniczników z robotnikami i rzemieślnikami, których za małe zaległości lokatornego wyrzucają na bruk z mieszkań

Prezydent komunikuje o zaproszeniu miasta na zjazd Polskich przemysłowców. Wobec braku gotówki delegata na ten zjazd postanowiono nie wysyłać.

Dalej prezydent komunikuje, iż komenda, wobec powtarzającej się wścieklizny psów, zażądała przedłużenia terminu łapania psów do godz. 9-ej, co Magistrat zarządził.

Budżet miasta Radomia. Budżet już sformowano, ułożony on jest w rublach:

Dochody	w r. 1916	wyniosły	211,279 rb.
„	„ 1917	„	225,119 „
Rozchód	„ 1916	„	210,000 „
„	„ 1917	„	316,000 „

A więc na rok 1917 jest duży deficyt, który Magistrat proponuje pokryć przez uchwalenie nowych podatków. Między innemi przez podatki: 1) mieszkaniowy, 2) od prawa wyszynku, 3) od prawa budowy i przebudowy, 4) od dorożek, 5) od rowerów, 6) od szyldów i t. d.

Projekt budżetu i podatków przesłano do komisji finansowo-budżetowej.

W sprawie mostu na Mlecznej komisja techniczna proponuje projekt komendy. Przez czas robót trzeba ustawić most na Mlecznej przez Stary ogród (w miejscu dawnych łazienek), gdzie skierowany będzie ruch kołowy i pieszy. W sprawie mostu na kanale koło Starego ogrodu komisja proponuje budowę betonowego i zasypanego sklepienia.

Wnioski komisji technicznej przyjęto.

Miejskie biuro pośrednictwa pracy Biuro powinno nietylko służyć pośrednictwu pracy, ale czuwać winno także nad warunkami pracy i regulować stosunki między pracodawcami i robotnikami. Przeto winno być zorganizowane na podstawie przedstawicielstwa 1) od związków robotniczych, 2) od pracodawców i 3) od Rady Miejskiej. Ci przedstawiciele stanowić będą zarząd, który wybierze ściślejszy wydział wykonawczy; za pośrednictwo od robotników nic brac nie należy—Miasto winno koszta biura ponosić. Projekt uchwalono.

Sprawa Milicji. Komisja doszła do przekonania, iż projekt milicja—straż jest bezpodstawny. W drugiem projekcie Magistratu poczyniła szereg poprawek. R. M. uchwaliła odrzucić projekt milicja—straż ogniowa natomiast projekt drugi przesłać do Magistratu, aby ten po sprowadzeniu specjalisty opracował na zasadzie uwag komisji nowy projekt, przedłożył go komisji i Radzie Miejskiej.

Wobec zaś ciężkich warunków uchwalono powyższyć pensję milicjantom.

Regulamin Magistratu uchwalono przekazać komisji prawnej i przesłać po 1 tym egzemplarzu projektu do każdego ugrupowania.

Wnioski 1) o komisji do rozkładki podatku i 2) o kuchniach publicznych uchwalono przesłać do odpowiednich komisji.

Na tym posiedzenie zamknięto.

O koniecznej potrzebie organizacji dostawy mięsa.

Jest koniecznością, z którą się pogodzić trzeba, że pewną określoną ilość mięsa przeznaczyć musimy na dostawę dla armji okupacyjnej. Faktu tego odmienić się nie da—chodzi więc jedynie o takie zorganizowanie dostawy, aby:

1) nie dać ani jednego funta ponad żądaną normę,

2) nie dać ani jednej sztuki, któraby przedstawiała materjał hodowlany.

Tym dwum zasadniczym zadaniom, wobec stosowanych dotychczas rekwizycji dorywczych, może sprostać jedynie zorganizowana dostawa mięsa, która oprócz znaczenia w dziedzinie aprowizacji i hodowli—będzie miała jeszcze i tę przewagę, że pozwoli ująć całą sprawę we własne ręce.

Kraj zyska wówczas na razie pod względem ilości mięsa — w przyszłości zaś na materjale hodowlanym, który zachowanym zostanie.

Również, gdy zniknie groza niespodziewanej rekwizycji—hodowla się ożywi, gdyż gospodarz będzie pewnym przychówku. który odtąd będzie podlegał jego kompetencji.

Na czym więc polega istota owej organizacji?

A na tym, że, od chwili jej zaprowadzenia, komenda obwodowa będzie miała do czynienia nie z każdym, poszczególnym gospodarzem za pośrednictwem żandarma—tylko wprost z całym powiatem, który dobrowolnie się zobowiąże, że dostarczy co miesiąc przepisaną ilość pudów mięsa.

Organizacja zaś powiatu pod względem dostawy dotyczy jedynie społeczeństwa, a właściwie gmin i przez nie też przeprowadzoną być winna.

W tym więc celu trzeba stworzyć ciało, któreby się zajęło sprawiedliwym rozdziałem mięsa i jego dostawą.

Sprawą tą nie można obciążać Komitetów Ratunkowych, gdyż mają one za wiele pracy, za mało zaś środków i ludzi.

Trzeba jej poświęcić specjalną uwagę i wytworzyć właściwe komisje, jedynie rozdział i dostawę mięsa mające na celu.

Organizacja powyższych Komisji i wogóle dostarczanie kontyngentów mięsnych przedstawia się, jak następuje:

§ 1. Nad równomiernem dostarczaniem kontyngentów mięsnych w obrębie powiatu czuwa Komisja Powiatowa Rolna, powołana przez Powiatowy Komitet Ratunkowy. W skład Komisji wchodzi 2-ch przedstawicieli większej i 3-ch przedstawicieli mniejszej własności.

§ 2 Jednostką dostarczającą określony kontyngent mięsa jest powiat. Obowiązkiem Komisji Powiatowej Rolnej jest takie unormowanie dostawy, aby nią wszyscy dostarczający mięso zostali obciążeni proporcjonalnie, przyczem przestrzegać się winno, żeby możliwie ochraniać najcenniejszy materjał zarodowy.

§ 3. Ilość dostarczanego mięsa określa się przez kontyngent miesięczny, uzyskiwany co miesiąc od właściwej C. i K. Komendy.

§ 4. Komisja Powiatowa mięsna dzieli kontyngent miesięczny między gospodarstwa folwarczne a włościańskie—ryczałtowo, poczem rozkłada przypadającą ryczałtem na folwarki ilość między poszczególnych właścicieli, ryczałt zaś włościański—między gminy, pozostawiając Komisjom mięsnym rozkład między poszczególne wioski ilości przypadającej na gminę.

§ 5. Komisje gminną, w składzie 5 włościan powołuje do życia zebranie gminne. W każdej z osobna wsi wykonanie dostawy załatwia się dowolnie.

§ 6. Przy rozdzielaniu wyznaczonego kontygentu między gospod. folwarczne a włościańskie—Komisja Powiatowa bierze pod uwagę:

a) Ogólną ilość inwentarza w poszczególnych gospodarstwach,

b) obciążenie gosp. dostawą w stosunku do ilości morgów,

c) stosunek przy obciążeniu dostawą inwentarza więkkzej własności do mniejszej.

d) stopień zniszczenia gospodarstw przez działania wojennę.

Zjazdy powiatowe w Kozienicach i Sandomierzu uchwaliły powyższy projekt ustawy dla Komisji powiatowych mięsnych poprzeć i wprowadzić w życie w czasie najbliższym. Powiatowe Komisje miałyby wielkie pole pracy nad podniesiem rolnictwa i hodowli.

Ogromne zainteresowanie i wielka frekwencja świadczą o żywotności poruszonej sprawy.

Powiatowe Zjazdy Rolników, jak widzimy, mają ogromny wpływ dodatni i przyczyniają się do zorganizowania pod względem rolniczym naszego kraju.

P. B.

Obchód 3-go maja w Kaźmierzu Lubelskiem.

(Korespondencja „Gazety Radom.“).

Stary Kaźmierzowski gród dnia 3 go maja rozbrzmiewał cały życiem narodowem. Lody prysły! Wszystkie polskie (i niektóre żydowskie) handle przystrojone barwami narodowemi i zielenią, kasa, gmina, czytelnia i niektóre domy prywatne również. Wejście do kościoła pięknie prystrojone miało w górze Orła Białego.

Przybyli rankiem z Puław harcerze i harcerki i w połączeniu z harcerstwem Kaźmierzowskim z posterunku legjonów ruszyli marszem ceremonjalnym ze sztandarem narodowym na czele do kościoła. W kościele, w czasie sumy, wygłosił kazanie ks. proboszcz Boratyński. Kazanie poruszyło wszystkich, było wysoce patrjotyczne i w duchu narodowym wypowiedziane Po nabożeństwie przed kościołem przemawiał legjonista Siciński, odbyły się popisy harcerskie, poczem marsz z muzyką i sztandarem na czele do posterunku legjonowego, gdzie na łące odbyły się dalsze ćwiczenia, na czem zakończono uroczystość. Ludu było bardzo wiele; odczuwał on nastój chwili. Wieczorem odbyło się przedstawienie amatorskie, odegrano „Stary mundur“ i „Pafnucy i Narcyz“, w ciągu dnia panienki uproszone sprzedawały biało-amarantowe kokardki, jako znaczki.

Z MIASTA.

Kalendarzyk. Dziś: Sobota 19 maja Piotra Celestyna P.

Wsch. sł. g. 4 m. 01 r. Zach. g. 7 m. 53.

— **Z Klubu Narodowego**. Dziś o godz. 8 wieczorem odbędzie się w „Klubie Narodowym“ wieczór dyskusyjny z referatem p. Jana Dębskiego na temat „Konserwatyzm czy demokratyzm“

— **Odczyt prof. Kulczyckiego** zgromadził w sali klubu Narodowego przeszło 500 osób, którzy z zainteresowaniem wysłuchali wywodów historycznych o Galicji. Prelegent bowiem w popularnej formie zobrazował stosunki i warunki rozwoju Galicji i niejedną błędną na gruncie Królestwa wieść o Galicji sprostował. Zaznajomił słuchaczy z pracą społeczeństwa Galicji z jego dotychczasowemi dążeniami politycznemi i posunięciami.

— **Sprawozdanie z ogólnego zebrania członków Towarzystwa Straży Ogniowej ochotniczej Radomskiej**. W niedzielę d. 13 bm. odbyło się w Straży Ogniowej nadzwyczajne ogólne zebranie przy udziale 110 członków. Zebranie zagaił Prezes Zarządu p. P. Jarzyński.

Na przewodniczącego powołano jednogłośnie p. P. Jarzyńskiego, który zaprosił na assesorów p.p. J. Wojdackiego, K. Dorocińskiego, W. Ziółkę i W. Prackiego, a na sekretarza p. J. Miecznikowskiego.

Przedmiotem obrad ogolnego zebrania był wybór Komendanta Straży, z powodu powtórnej rezygnacji p. I. Cywińskiego z tego stanowiska.

Po obliczeniu złożonych kartek wyborczych okazało się, iż na *Komendanta Straży* znaczną większością głosów *wybrany został p. Zdzisław Przyjałkowski.*

Na tem obrady zebrania ukończono.

— **Tablica pamiątkowa dla Henryka Sienkiewicza**. W tych dniach d pelni się ceremonja wmurowania i poświęcenia w kościele Marjackim tablicy marmurowej ku czci Henryka Sienkiewicza. Znaczenie i doniosłość faktu tego podnosi okoliczność, że tablicę fundują *dzieci szkół ludowych radomskich* z najdrobniejszych groszowych składek. Napis na tablicy ozdobionej portretem mistrza opiewać będzie: „Dzieci polskie swemu obrońcy“ Dość wymownie przypomina napis chwilę z okresu naszej martyrologji, kiedy genialne pióro mistrza skierowało się ku katom w obronie polskich dzieci! Nic piękniejszego jak ich obecny wyraz wdzięczności. Dzieci fundatorami to prawda, lecz wielka zasługa pobudzenia ich do czynu jest po stronie nauczycielstwa ludowego radomskiego, które, wpajając elementarne wiadomości, zasiewa jednocześnie ziarna szlachetne wdzięczności i zrozumienia obowiązku stwierdzenia czynem swych uczuć i przekonań. Tablica pamiątkowa w kościele Marjackim będzie chlubnie świadczyła o tej ich pracy obywatelskiej. W dniu poświęcenia tablicy. który podobno nie jest jeszcze ustalony, dzieci będą miały pół—święto szkolne i jednocześnie we wszystkich szkołach ludowych zawieszone będą portrety Henryka Sienkiewicza.

— **Główna wygrana 60,000** koron padła na los zakupiony w kantorze bankowym Leonarda Lewina (Wiedeń i Wollzeile 29). Powyższa firma miała już kilkakrotne szczęście wypłaty większych wygranych swoim klijentom.

— **Wykaz chorób zakaźnych**. Według Wydziału zdrowia publicznego *Tyfus plamisty* Wałowa 33, Mleczna 4, Żytnia 5, Nowy Świat 12, Wysoka 40, Kozienicka 23, Spacerna 23,—8 przypadek. *Tyfus brzuszny*: Błotnia 19, Lubelska 55, 109, Żytnia 5,—6 przypadek. *Ospa*: Piekło 5, —1 przypadek.

— **Epidemja w Radomiu**. Wydział zdrowia publicznego podaje następujące dane zasłabnięć na choroby epidemiczne za czas od 6-V do 12-V.

	Tyfus plamisty	Tyfus brzuszny	Ospa	Róża	Szkarlatyna	Dyzenterja
Zachorowało od 6-V do 12-V	7	8	—	—	—	—
Pozostało chorych z poprzedniego tygodnia	16	5	—	1	—	—
Umarło w ciągu tygodnia	2	1	—	—	—	—
Wyzdrowiało w ciągu tygodnia	6	1	—	1	—	—
Pozostaje chorych na 13-V	15	6	—	—	—	—

Telegramy

Ameryka wspiera Rosję.

Waszyngton. (B. Reut.) Biuro Reutera donosi, że Stany Zjednoczone przyznały Rosji pierwszą pożyczkę w sumie 100 miljonów dolarów.

Chiny przeciw Niemcom.

Amsterdam (B. Reut.). Londyńska „Morning Post“ dowiaduje się z Tiensinu, że za wyjątkiem dwóch, czy trzech ministrów, cały gabinet chiński uchwalił zwrócić się do parlamentu z prośbą o natychmiastową decyzję w sprawie wzięcia udziału w wojnie przeciwko Niemcom.

Samorząd Irlandji

Londyn (Biuro Reutera) donosi: Loyd George zawiadomił listownie Remonda, że rząd gotów jest wnieść projekt prawa, przewidujący natychmiastowe wprowadzenie Home rulu dla większej części Irlandji, za wyjątkiem tej części, która nie życzy sobie jego przeprowadzenia. Gdyby owa mniejszość zgodziła się, to Lloyd George proponuje opracowanie konstytucji irlandzkiej na naradzie wspólnej wszystkich parji irlandzkich

Potyczki na morzu

Berlin (BK) Urzędownie donoszą, że jedna z niemieckich łodzi podwodnych ostrzeliwała granatami miasto wybrzeżne Scarborough.

Dnia 5 maja zatopiła łódź podwodna okręt angielski „Lavender“.

Powrót cesarza Karola I do Wiednia

Wiedeń. (BK) Cesarz Karol I powrócił dzisiaj do Baden z nad Soczy, gdzie był odwiedzić wojska. które obecnie rozpoczęły na nowo krwawe walki z Włochami.

Redaktor i wydawca: Szczęsny Jastrzębowski. Druk „J. K. Trzebiński“-Radom

Za pozwoleniem cenzury wojennej.